

Angående Herr Nofz' rapport om Tervakoski bruk

daterad den 15 juni 1931.

För att tydligare kunna illustrera Tervakoski bruks tekniska position av i dag är det kanske nödvändigt att undersöka den utveckling, som lett till den nuvarande situationen. Ehuru bruket från år 1905 haft 3 pappersmaskiner voro för det mesta endast tvänne i gång, vilka tillverkade non-combustibelt cigarettpapper för den ryska marknaden och non-combustibelt cigarett-, sedel- och varierande lagerpapper för hemmamarknaden. Under kriget framställde alla 3 maskiner för det mesta non-combustibelt cigarettpapper för den ryska marknaden. Intill tiden för ryska revolutionen hade å Tervakoski icke gjort sig gällande nödvändigheten att tävla på världsmarknaden, varest bruket som en följd härav var praktiskt taget okänt. Brukets produkter hade ett mycket gott namn om sig både hemma och i Ryssland och fortsatte följaktligen fabrikationen ostört enligt den gamla metoden. Med den ryska revolutionens utbrott fann sig bruket helt naturligt utan order och var ställd inför den svåra uppgiften att finna marknad för sina produkter på annat håll. En period av stagnation uppstod. Vid de försök som denna tid gjordes för att införa Tervakoski produkter på världsmarknaden, fann man att bruket var otillräckligt utrustat med avseende å drivkraft, utrymme för lumpsortering, rent vatten, antal holländare, blekningsmöjligheter, användbar ånga etc. År 1921-22 uppfördes en ny elektrisk kraftstation om 1100 K.W., ett nytt lumpristeri byggdes och under dessa samt följande år elektrifierades bruket helt och hållet, nya holländare anskaffades, gas- och våtblekerien förbättrades, brunnsvattenpumpar och reservoarer uppfördes etc. Småningom lyckades bruket finna lönande sysselsättning. De betydelsefullaste pappren, som tillverkades under denna tid, voro hellump Waxing papper och olika Carbonpapper för den engelska marknaden, Carbonpapper för den tyska marknaden, cigarettpapper för de rumäniska och svenska statsmonopolen ävensom för andra marknader, Condenserpapper för U.S.A. och den tyska marknaden med tillfälliga betydande orders av Carbon- och Condenserpapper för Ryssland.

Från slutet av 1921 till början av 1928 var bruket oavbrutet sysselsatt och vid vissa tider var tillgången på order större än vi kunde rå med. Emellertid hade vid denna tid förbrukarna av Waxing papper övergått till nya maskiner, med vilka de kunde ersätta vårt dyrare lumppapper med betydligt billigare sulfitpapper. Detta betydde för Tervakoski en gradvis nedgång av dessa order, vilka representerade ett betydande årligt tonnage. Den härav följande orderbristen sammanföll med det successiva stoppandet av ~~sk~~ alla tre pappersmaskinerna under år 1928 för betydande tillbyggnader och förändringar, vilken omständighet gjorde att produktionen på grund av orderbristen inskränktes endast med 17 arbetsdagar för maskin II och 33 arbetsdagar för maskin III. Allvarsamma svårigheter uppstodo vid denna tid genom att tyska firman Günther Wagner lät oss förstå att de icke längre önskade fortsätta användandet av tunna vita Carbonpapper, som vi försett dem med, och i själva verket hade de övergått till ett Italienskt bruk med sina leveranser av dessa papperssorter. Det framgick att det papper de nu använde var svart, av en mjuk och absorberande kvalitet, jämfört med det något hårdare vita papper, som vi hittills hade levererat dem. Detta betydde uteblivandet av dessa mycket betydande order, vilka hade utgjort en del av vår produktion under flere års tid. Tack vare tillflödet av orders från flere andra håll voro vi det oaktat i tillfälle att upprätthålla full produktion under år 1929.

Under senare delen av 1930 förmärktes en betydande nedgång i ordertillförseln, vilket nödvändiggjorde stoppandet av maskin II för 90 arbetsdagar och maskin III för 18 arbetsdagar under hösten 1930. Denna orderbrist visade sig vara början till en världskris som fortgår intill denna dag. Följden av denna kris har varit en allmän minskning av ordertillgången alltigenom och speciellt av de betydande Condenserpappersorderna från U.S.A.

Med avseende å det tunna Carbonpappret för Günther Wagner hava alla våra ansatser att tillverka ett papper av det slag denna firma godkänner misslyckats. Våra många experiment att tillverka detta papper ha lärt oss att våra brister ligga huvudsakligast i den omständigheten att vår lumpmassa, sådan den nu

göres hos oss, icke är tillräckligt homogen, ej heller tillräckligt kemiskt ren (innehåller klor, kalk och tvålprodukter såsom en följd av otillräcklig tvättning av den kokade lumpen och lumphalvstoffet) och icke är helt fri från skäv, sand och smuts. En annan bidragande olägenhet är att malningen av massan i våra gamla flatbottnade hölländare med den föråldrade lyftanordningen, där rullen lyftas endast i ena ändan, levererar en pappersmassa som är mycket ojämn med avseende å fiberns längd och smörjighet. En annan bidragande faktor är att pappersmassan vid vårt nuvarande system blir för mycket omskvalpad före pappersmaskinen och därför är alltför benägen att skumma på maskinviran, vilket hindrar bildandet av ett perfekt papper av den höga klass här är fråga om. Härtill komma ännu flere bristfälligheter på själva pappersmaskinen, vilket gör tillverkningen av detta papper mycket svår. Med avseende å Condenserpapper ligger största svårigheten däri, att vid världskrisens utbrott förbrukarna lågo inne med stora lager papper och fastän pappret hade tillverkats i noggrann överensstämmelse med kundens specifikationer och kvalitativt var likvärdigt med tidigare leveranser, funno vi plötsligt att deras kvalitativa fordringar hade blivit mycket stegrad. Ehuru efterfrågan på Condenserpapper för närvarande är mycket liten, är det klart att då förbrukarna åter äro i marknaden, deras fordringar komma att bli mycket högre än hittills och det gäller därför för oss att höja även denna papperskvalitet för att icke bli lämnade efter.

Våra konkurrenter, vilka i motsats till Tervakoski alltid hava sålt sin produktion på världsmarknaden, voro redan före kriget tvungna att vidtaga de förbättringar, som vi nu överväga. Mycket troligt är att det hellumpapper, vilket vi kunna framställa med vår nuvarande maskinella utrustning, även efter det bättre tider stundat icke kommer att röna sådan efterfrågan att det skulle hålla bruket i full och vinstgivande sysselsättning. Tillverkningen av sulfitpapper i konkurrens med bruk som tillverka sin egen sulfitmassa och äro speciellt utrustade för ändamålet, kan icke bli tillräckligt lönande för oss att framställa, i ingen händelse i större utsträckning. Det synes därför vara av vikt för oss att förbättra vår tillverkning av finaste lumpapper tillräckligt för att komma

i nivå med de bästa fabrikaten på marknaden och för detta ändamål antaga Herr Nofz' förslag i en form som lämpar sig för Tervakoski förhållanden.

Beträffande Herr Nofz' rapport (sid.1.) har han icke fullt rätt då han säger att våra papper i huvudsak representera en god medelklass kvalitet, som endast kan säljas till ett lägre pris i konkurrens med de bästa bruken. Sanningen är att våra kvaliteter efterfrågades ända till nyligen och såldes till jämförelsevis höga pris. Beroende av den senaste utvecklingen inom de brancher som använda dem, ha konsumenterna nu i många för oss betydelsefulla fall börjat fordra dem i modifierade mjuka, absorberande kvaliteter. Hans övriga anmärkningar om fel i våra papper äro icke baserade på några fel i de pappersprov jag lämnade honom, utan hällre i de informationer jag gav i samband med min beskrivning över de svårigheter, som mött vid försöken att framställa de mjuka tunna papperskvaliteter, som imitera de finaste italienska och engelska produkterna. Vad beträffar hans förslag till förbättringar av den maskinella utrustningen, instämmer jag i vad han säger på sidan 2 om bristerna vid vår lump-halvstoff beredning. Då Herr Nofz icke har kunnat giva oss definitiva upplysningar om typer och leverantörer av maskiner för rivning och rensning av hampa och spinnavfall, äro vi tvungna att företaga förberedande experiment här, för vilket ändamål jag har föreslagit att vi till först installera endast tvenne enheter och basera kompletteringen av dem på de erfarenheter som ernås. Ersättandet av de 3 gamla och små lumpkokarena med större, nya sådana är enligt min mening i första hand icke nödvändigt och deras anskaffande kan ske senare. Herr Nofz' kritik (sid.4) av kokningsmetoderna på Tervakoski är rätt, i och för sig, men han underlåter att säga att vi i avsaknad av maskiner för råmaterialets frigörande från skäv, trästickor och smuts ha varit tvungna att koka och bleka hårt för att avlägsna dessa, utan att taga hänsyn till papperskvaliteten, för vilken råmaterialet var avsett. Därigenom har det blivit nödvändigt att, mera än eljes skulle varit fallet, mycket omsorgsfullt blanda de olika lumpkvaliteterna för att erhålla den önskade karaktären i det slutliga pappret. Jag är överens med Herr Nofz i vad han säger (sid.4 o.5) angående

tvättholländarena och sandfången. Beträffande ^{de} lekholländarena anskaffade vi redan senaste år en om 25 m³ kapacitet och Herr Nofz förslag innebär därför ett fortsättande av detta program. Jag instämmer även i vad han säger (sid.7 o.8) om ersättande av de nuvarande dräneringskammarna med en upptagningsmaskin. Beträffande holländarena (sid.9,10,11) är det självklart att de nuvarande gamla, vilka datera sig från tiden efter den stora eldsvådan på Tervakoski år 1864, och trots att de hava blivit förbättrade så långt sig göra låter, äro föråldrade. Det är endast tack vare den omständigheten att arbetarena här icke hava blivit vana vid något bättre som holländarena hava motsvarat sitt ändamål så väl som de gjort det hertills. Besparingen av kraft genom dessas förnyande med moderna holländare utgör 50 %, vartill kommer att det arbetsamma kontinuerliga omrörandet av massan i holländarena, varpå så mycket beror, blir nästan fullständigt onödigt. Voith-holländarena ha blivit avprovade för silkespapper vid Susak bruket nära Fiume med gott resultat, men det är kanske rådligt att det oaktat först uppställa en av dessa holländare på prov och när vi äro övertygade om att de äro fullt lämpliga för våra förhållanden utvidga programmet. Herr Nofz' anmärkningar om Misch holländarena (sid.II) äro otvivelaktigt riktiga. Deras installering på Tervakoski borde emellertid fullföljas successivt, ty deras skötsel fordrar en radikalt annan metod än nu är fallet med våra Jordan kvarnar. Vid Jordan kvarnar kan fiberns längd alltid ändras med obetydlig tidsförlust efter det att pappret, som skall tillverkas, redan igångsatts på pappersmaskin, vilket betyder att holländarskötaren icke behöver vara noggrann i sitt arbete. Vid Misch Holländaren däremot äro inga rättelser möjliga när engång massan har blivit tömd i maskinkyparna. Fördelen av Misch holländare i jämförelse med Jordan kvarnar äro, såsom Herr Nofz förklarar den, värda de erforderliga utläggerna. En modifierad form av arrangementet med Jordan kvarnarna, förklarad av Herr Nofz på sidan 13, är värd ett försök, för vilket ändamål de nödvändiga förarbetena här ha påbörjats. Herr Nofz' kritik av Erkensatorerna sammangår icke med våra erfarenheter tills dato. Vi finna en utpräglad skillnad i renheten hos alla papper som passerat dem. Det är ofattligt att vårt papper skulle bli så perfekt efter installeringen av allt det maskineri han föreslår, att Erkensatorerna skulle bli onödiga. Herr Nofz vidare anmärkningar på sidorna 15 och 16 om

pappersmaskinerna beröra i huvudsak den maskin (No.I), där det är meningen att tillverka dessa tunna mjuka Carbonpapper. Det är därför rådligt att genomföra de föreslagna förändringarna i första hand på maskin I och lämna de tvenne övriga maskinerna beroende av utvecklingen. Hans anmärkningar och förslag på sidan 18 angående maskinkalandrar, klyvning och upprullning av pappersbanan efter och på maskin, medföra ingen fördel för närvarande, emedan det blir nödvändigt för oss att från maskinen erhålla ett så felfritt papper, att inga efterföljande granskningar av pappret bliva nödvändiga, förrän de arrangement, som han föreslår, bli bliva en faktisk besparing. Vi äro ännu ej i denna position. Hans anmärkningar (sid.19) om utbyte i papper av rålumpen äro riktiga. Att utbytet kan förbättras genom ovannämnda ändringar i metoderna framgår tydligt. Jämförelserna på sidan 20 mellan våra papper och konkurrensens hava ernåtts genom att Herr Nofz jämfört våra tillverkningar av Carbonpapper med tillverkningar av mjukt absorberande tunnt Carbonpapper, gjort av ett italienskt bruk och tvänne engelska bruk, av vilka jag hade prov med mig till Fiume och vilka prov utgjorde basen för vår gemensamma konferens.

Jag är överens med Herr Nofz om att det möjligen ännu efter det samtliga hans förslag blivitt genomförda kommer att kvarstå vissa brister i tillverkningen, vilka böra ändras, emedan även med den mest perfekta installering högsta yrkesskicklighet vid papperstillverkningen fortfarande är nödvändig för att åstadkomma papper av den natur, som vi sträva till att göra och vilka tillsvidare tillverkas endast av Maglio i Bologna, Italien, Cromptons och Britains i England. Av denna orsak och även därför att Tervakoski nödvändigt måste vara beredd på att kunna konkurrera på praktiskt taget vilken marknad som hållst med varje kvalitet av högre klass silkespapper, som hittills icke framställts här, anser jag snabaste och billigaste väg vara, att en pappersmakare med italiensk erfarenhet engageras för att övervaka ovannämnda installering, ävensom för att giva bruksledningen nödiga informationer för tillverkningen av önska-de papperskvaliteter, utan att dyrbara och tidsödande experiment behöva företagas. Det är vidare min åsikt att samarbete med en sådan person ordnas om möjligt förrän några maskiner beordras. Då det återstående arbetet i detta sammanhang är av mera praktisk natur, anser jag att en man som fortfarande har praktik i pappersfabrikation av den klass det nu är fråga

om, en sådan som t.ex. Herr Kollar, skulle bli lämpligare än Herr Nofz, som under flere år icke varit engagerad som pappersbruksledare och därför icke kan antagas vara hemmastadd i de många små men betydelsefulla detaljer, som äro nödvändiga för att ernå exakt de önskade resultaten.

Tervakoski, den 11 augusti 1931.

J. W. Barritt.